

Gönüllük Kanunu

Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazete no. 85 from 09.07.2007

I. Genel Hükümler

Madde 1

Bu Kanun gönüllülüğü, gönüllülük yapma koşullarını ve şartlarını, gönüllülerin ve gönüllülüğü düzenleyen kurumun hak ve yükümlülüklerini, gönüllülük için düzenlenen sözleşmeyi ve gönüllülüğün kayıtlarının tutulmasına ilişkin kuralları düzenler.

Madde 2

Gönüllülük, insanların sosyal hayata aktif katılımlarını sağlayarak hayat kalitesine ve insanlar ile eşitlikçi demokratik toplumun gelişmesine katkı sağlayan, Makedonya Cumhuriyeti'ne yarar sağlayan olan bir faaliyet türüdür.

Madde 3

Gönüllülük terimi başka kişiler, yapılar, organizasyonlar ve diğer kurumların yararı için bir karşılık olmaksızın kişisel hizmetlerin, bilgi ve becerilerin ve/veya diğer faaliyetlerin gönüllü şekilde sağlanması anlamına gelir.

Kanun doğası gereği tesadüfen veya düzensiz şekilde, gönüllülük temelinde de bir karşılık alınmaksızın gönüllü hizmetler verilmesi imkanı olduğunu gözardı etmez

Bu kanuna göre gönüllülük Çalışma İlişkileri Kanununda yer alan gönüllülük deneyimlerini ifa etmek anlamına gelmez.

Madde 4

Bir gönüllü gönüllülük temelinde ve karşılığında mali veya başka bir tür kazanç elde etmeksizin, diğer başka kişiler, yapılar, organizasyonlar ve diğer kurumların yararı için kişisel hizmet, bilgi ve beceriler ve/veya diğer faaliyetleri sağlayan gerçek kişidir.

II. Gönüllülük Koşulları ve Şartları

Madde 5

Gönüllü ülke vatandaşı veya yabancı uyruklu gerçek bir kişidir.

Gönüllü ebeveyn veya vasilerinden yazılı onay almış 18 yaş altı kişi olabilir.

18 yaş altı bir kişi için gönüllü sözleşmesi ancak ebeveyn veya vasilerinin yazılı onayı ile düzenlenebilir.

Çalışma İlişkisi Kanununun 15 ile 18 yaş arası kişilerin korunması ile ilgili hükümleri gönüllü faaliyetlere katılan 18 yaş altı kişiler için uygulanmak zorundadır.

Madde 6

Şunlar gönüllülük organize eden kurumlar olabilir:

- yurttaş dernekleri ve vakıflar;
- dini cemaatler ve dini gruplar;
- kamu kurumları; ve
- devlet kurumları.

Bu maddenin 1. paragrafında bahsi geçen gönüllüğü organize eden kurum bir gönüllü programı temelinde gönüllülere duyulan ihtiyacı, hangi tip hizmetlere ihtiyaç duyulduğunu ve bu hizmetlerin hangi şekilde ve hangi prosedürlere göre sağlanacağını belirler.

Madde 7

Bir Makedonya Cumhuriyeti vatandaşı o ülkedeki kurallara ve onaylanmış uluslararası anlaşamalara uygun olarak bir başka ülkede gönüllü olabilir.

Madde 8

Yabancı uyruklu bir kişi Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığında önceden alınmış izin ve Makedonya Cumhuriyetinde kalışı için izin alma koşuluyla Makedonya Cumhuriyetinde gönüllü olabilir.

Gönüllülüğü organize eden kurum bu Maddenin 1. paragrafında geçen iznin alınmasından sonraki 60 gün zarfında Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığını yabancı uyruklu kişinin gönüllü faaliyetinin başladığına dair bilgilendirmekle yükümlüdür.

Paragraf 1'de bahsi geçen iznin alınma şekli, prosedürü ile kayıt altına alınma koşulları Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenir.

Madde 9

Gönüllü çalışmayı organize eden kurum gönüllüyü ırk, renk, cinsiyet, yaş, sağlık durumu, engellilik, dini, siyasi ve diğer inançlar, ulusal veya sosyal arkaplan, aile durumu, mülkiyet durumu, cinsel yönelimi veya başka kişisel koşullar üzerinden adaletsiz bir konuma sokmamalıdır.

III. Gönüllünün ve Gönüllülüğü Organize Eden Kurumun Hak ve Yükümlülükleri

Madde 10

Gönüllü şu haklara sahiptir:

- Gönüllülük faaliyetin başlangıcından önce kendisinden beklenen hakları ve yükümlülükleri içeren bir iş tanımının kendisine ulaştırılması ve gönüllü çalışmanın şartları ve tehlikeleri hakkında bilgilendirilmesi;
- Hizmetleri sağlayan kurumun genel faaliyetlerinin gönüllünün katılacağı hizmetler ile ilgili olanları hakkında bilgilendirilmek;
- İşyeri güvenliğine ilişkin kurallar uyarınca gönüllü çalışma sırasında koruyucu teçhizatları kullanmak;
- Sözleşmeye konu olan hizmetin sağlanması için gerekliyse, eğitim almak;
- Bunun için geçerli nedenler olduğunda, gönüllü çalışma sırasında izin almak;

- Gün içinde mola kullanmak;
- Hizmetlerin nasıl sağlanacağına ilişkin kararlar alınırken bilgilendirilmek ve görüşüne başvurulmak;
- Gönüllülük faaliyeti ile alakalı önceden kararlaştırılmış harcamaların tazmin edilmesi (yemek harcırahı, gönüllü hizmetin verildiği mekana gidiş geliş ulaşım masrafları, resmi ziyaretlerin masrafları ve eğitim giderleri); ile

- Kişisel verilerinin korunması ve gizliliği.

Bu Maddenin 1. paragrafının 8. satırında bahsi geçen gönüllünün gönüllülük süresince yaptėı harcamalar gönüllülüğü organize eden kurumun çalışanlarına ödediği miktarlara eşit olmalıdır.

Yabancı uyruklu bir gönüllü, bu Maddenin 1. paragrafındaki haklara ilaveten, ülkede kalış, sağlık sigortası ve ülkesine geliş-gidiş ulaşım harcamalarının karşılanmasına da hak kazanır.

Madde 11

Gönüllü şunlarla yükümlüdür:

- Gönüllülüğü organize eden kurumu hizmetleri yerine getirmesine engel olan hastalık veya diğer nedenler hakkında bilgilendirmek;
- Hizmetleri kanunlara, gönüllülük sözleşmesine ve daha önce kendisine bilgi verilen kurumun genel kurallarına uygun bir şekilde ifa etmek;
- Hizmetleri kendi başına ve doğrudan sağlamak;
- hizmet kalitesini arttırmak amaçlı eğitimlere katılmak;
- gizliliği olan bilgileri, hizmete başlamadan önce kendisine tanıtılan gönüllülüğü organize eden kuruma ilişkin gizli verileri, korumak; ve
- gönüllülüğü organize eden kurumu kendisine ilişkin, o kuruma zarar verebilecek tehlikeler konusunda bilgilendirmek.

Madde 12

Gönüllü hizmeti sırasında gönüllü hizmetini organize eden kuruma kasıtlı veya ihmal nedeniyle zarar veren bir gönüllü, Zorunlu İlişkiler Kanunu ([Bunu anlamadım](#), [Borçlar Kanunu](#) veya [Medeni Kanun olsa gerek](#)) altında, kurumun zararını tazmin etmek zorundadır.

Gönüllülüğü organize eden kurum, Zorunlu İlişkiler Kanunu altında, gönüllünün gönüllü hizmet sırasında veya bu hizmet yüzünden uğradığı zararları tazmin etmekle yükümlüdür.

Gönüllü hizmet sırasında veya bu hizmet nedeniyle üçüncü tarafları zarara uğratan bir gönüllü, Zorunlu İlişkiler Kanunu altında, bu zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Madde 13

Gönüllülüğü organize eden kurum şunlarla yükümlüdür:

- Gönüllülük hizmet koşullarını ilgili kanunlar ve gönüllülük hizmeti sözleşmesine uygun şekilde sağlamak;
- Gönüllüğe bir gönüllülük sertifikası düzenlemek ve içinde bu Kanunda belirtilen bilgilere yer vermek;
- Gönüllülük hizmeti için gerekli malzeme ve ekipmanı temin etmek;
- Daha önceden kararlaştırılmış harcamalara ilişkin ödemeleri zamanında yapmak;
- Gizli verilerin ve özel hayatın korunmasını sağlamak;
- Bu Kanun altında öngörülmüş veya taraflar arasında karşılıklı kararlaştırılmış diğer koşulları sağlamak; ve
- Bu kararlaştırılmışsa, sigorta, sakatlık sigortası ve sağlık sigortasına ilişkin hükümler uyarınca mesleki hastalıklar ve işyeri yaralanmalarına karşı sigorta sağlamak.

Sözleşmede belirlenen gönüllülük hizmetine ilişkin harcamalar için yapılan ödemeler Gelir Vergisi Kanunu hükümlerince gelir vergisinden muaf olacaktır.

IV. Gönüllülük Sözleşmesi

Madde 14

Gönüllülüğü organize eden kurum, ayda 40 saati aşan gönüllü çalışma için, Romanya vatandaşı gönüllü gerçek kişi için yazılı olarak bir gönüllülük sözleşmesi düzenlemek zorundadır.

Gönüllülüğü organize eden kurum, ayda 40 saatin altındaki gönüllü çalışma için, Romanya vatandaşı gönüllü gerçek kişi için yazılı olarak bir gönüllülük sözleşmesi düzenleyebilir.

Gönüllülüğü organize eden kurum yabancı uyruklu gerçek kişiler için her tür gönüllü hizmet durumunda bir gönüllülük sözleşmesi düzenlemek zorundadır.

Gönüllülük sözleşmesi şunları içerir:

1. Sözleşme tarafları:

- Gönüllülüğü organize eden kişi (ünvanı ve konumu)
- Gönüllü (isim, soyisim, ikamet edilen adres, kalınan adres)

2. Sözleşmenin amacı;

3. Sadece tek bir mekanda hizmet verilecek ise gönüllü hizmetin verileceği yer ve süre, birden fazla ise gönüllü hizmetin verileceği mekanlar;

4. Sağlanacak gönüllülük faaliyetleri ve hizmetleri;

5. Tarafların hakları ve yükümlülükleri;

6. Gönüllü hizmetin verileceği mekana gidiş ve dönüş ve gönüllü hizmeti boyunca planlanan diğer faaliyetler için yapılacak sigorta türleri;

7. Tazmin edilmesi önceden kararlaştırılmış gönüllük faaliyeti ile ilgili harcamalar ve bunların tazmin usulleri;

8. Gönüllülük sözleşmesinin sona erme ve sonlandırılma usulleri; ve

9. Sözleşmenin düzenlendiği tarih ve saat.

Madde 15

Gönüllülük ilişkisi dolayısıyla ortaya çıkan ve bu Kanun tarafından düzenlenmemiş konularda Zorunlu İlişkiler Kanunu hükümleri uygulanır.

Madde 16

Gönüllülük sözleşmesi şu koşullar altında son bulur:

- imzalanan sözleşmede belirtilen sürenin dolması veya sözleşmede belirlenen işlerin tamamlanması;
- İki tarafın rızasıyla sözleşmenin sona erdirilmesi;
- Gönüllülüğü organize eden çalışamaz hale geldiğinde ve yasal bir selefi yoksa;
- Gönüllünün çalışmaktan vaz geçmesi kararını aldığı gün
- Makedonya Cumhuriyetinde kalış izni süresi dolduğunda.

Sözleşmenin feshedilmesinin gönüllülüğü organize eden kurum veya üçüncü taraflar üzerinde zarar verici sonuçlarının olduğu durumlar haricinde, gönüllü, imzalanan sözleşmede belirtilen süre son bulmadan önce, sözleşmenin feshine ilişkin nedeni açıklama yükümlülüğü olmaksızın, sözleşmeyi feshedebilir.

Gönüllülüğü organize eden kurum sözleşmeyi şu nedenlerle feshedebilir:

- Gönüllülüğe ihtiyaç duyulan nedenler ortadan kalkmışsa;
- Kendisi gönüllülüğün gerektirdiği koşulları yerine getiremiyorsa;
- Gönüllünün sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmediğine karar vermişse; ve
- Belirli gönüllülük türlerinde etik normlar ihlal edilmişse.

Sözleşme tarafı sözleşmenin feshedildiğine ilişkin yazılı beyanı diğer tarafa sözleşmenin feshinden beş gün önce göndermek zorundadır.

Madde 17

Gönüllülüğü organize eden kurum bir işe alma sözleşmesinden kaçınmak amacıyla bir gönüllülük sözleşmesi imzalamamalıdır.

Madde 18

Bir gönüllülük sözleşmesi düzenlendiğinde, işsizlik durumundaki işsizlik sigortası hükümleri uyarınca sahip olunan işsizlik statüsünden kaynaklanan haklar kaybedilmez.

V. Gönüllü Çalışma Kayıtları ve Gönüllülük Sertifikası

Madde 19

Gönüllülüğü organize eden kurum tüm gönüllüler için gönüllülük kayıtlarını tutmakla yükümlüdür.

Bu Maddenin 1. Paragrafında bahsi geçen kayıtların tutulmasına ilişkin kurallar Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenir.

Madde 20

Gönüllülük sertifikası kamusal bir dokümandır.

Gönüllülük sertifikası gönüllülüğün türü ve süresi ile gönüllülük süresince gönüllünün aldığı eğitimlerin türü hakkındaki bilgileri içerir.

Gönüllülük sertifikasının şekli ve içeriği ile bu sertifikanın düzenlenmesi ve verilerin kayıda alınması kuralları Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenir.

VI. Denetim

Madde 21

Bu Kanunun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin denetim Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yapılır.

Denetim hizmetleri iş denetçileri yoluyla Devlet Çalışma Denetmenliği tarafından yerine getirilir.

VII. Kabahat Hükümleri

Madde 22

Gönüllülüğü organize eden kurum aşağıdaki durumlarda kabahatin tazmini olarak 500 ile 1,000 avroya karşılık gelen dinar oranında ceza öder:

- Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığını yabancı uyruklu kişinin gönüllü hizmete başladığı konusunda bilgilendirmediğinde Madde 8, paragraf 2);
- Bu Kanunun 9. Maddesine aykırı davrandığında;
- Yazılı bir gönüllülük sözleşmesi düzenlemediğinde (Madde 12, paragraf 2);
- Bu Kanunun 13. Maddesine aykırı davrandığında;
- Yazılı bir gönüllülük sözleşmesi düzenlemediğinde (Madde 14, paragraf 1 ve 3); ve
- Gönüllü çalışmaya ilişkin kayıtları tutmadığında (Madde 19, paragraf 1).

Madde 23

Gönüllülüğü düzenleyen kurum bir gönüllülük sözleşmesini bir iş sözleşmesinden kaçınmak amacıyla düzenlediğinde kabahati gereği 1,500 ile 2,000 avro karşılığı dinara denk gelen para cezası öder. (Madde 17).

Madde 24

Aşağıdaki durumlarda gönüllü kabahati nedeniyle 50 ile 200 avro karşılığı para cezası öder:

- Bu Kanunun 11. Maddesinin 1. paragrafına aykırı davranırsa; ve
- Madde 12 1. ve 3. Paragraflarda bahsi geçen zararları karşılamazsa.

VIII. Geçici ve Nihai Hükümler

Madde 25

Bu Kanunda belirtilen alt düzenlemeler Kanunun yürürlüğe girmesinden sonraki üç ay içerisinde yayınlanır.

Madde 26

Bu Kanun Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesinde yayımlanmasından sonraki sekizinci günde yürürlüğe girer.

KAYNAK:

International Center for Non-for-profit Law, Online Library at
<http://www.icnl.org/knowledge/library/index.php>